

בית משפט השלום בצפת

ת"א 52173-10-14 גרסטל נ' חדש בגליל עיתונות ופרסום בע"מ

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת רבקה איזנברג

תובע אלי גרסטל

נגד

נתבעת חדש בגליל עיתונות ופרסום בע"מ

פסק דין

- 1
- 2 1. בפניי תביעה כספית בעילה של הפרת זכות יוצרים ביחס לשלוש תמונות שפורסמו ביום
- 3 11.1.14 בעיתון "צפת מרום" (להלן: "העיתון") שבבעלות הנתבעת.
- 4 לטענת התובע שהינו צלם שעבד בעבר עם הנתבעת, ב-01/14 צילם במצלמתו האישית
- 5 תמונות (נספח א' לתביעתו, להלן: "תמונות התביעה") מאירוע שהתרחש בצפת, כאשר
- 6 אלמוני ריסס על כלי רכב צלבי קרס. לטענת התובע, התמונות פורסמו בעיתון ללא אישורו,
- 7 או ידיעתו, והנתבעת אף לא נתנה לו קרדיט ולא ציינה כי המדובר בתמונות שצולמו על ידו.
- 8 התובע עתר לפיצוי בסכום כולל של 100,000 ₪.
- 9 2. הנתבעת טענה בכתב הגנתה כי דין התביעה להידחות שכן בכל מקרה התמונות שפורסמו
- 10 בעיתון שונות מתמונות התביעה ואינן אותן התמונות שהתובע טען כי צילם. הנתבעת טענה
- 11 כי מדובר בתמונות דומות שצולמו על ידי מי מבין האנשים הרבים שנכחו באותו היום
- 12 במקום. לטענת הנתבעת התמונות פורסמו ברחבי הרשת, באתרי האינטרנט השונים לכן, אין
- 13 לומר כי עסקינן בתמונות שבבעלות התובע ואשר צולמו על ידו. יצוין כי בכתב ההגנה
- 14 הכחישה הנתבעת (סעיף 9), גם את הנטען בסעיף 4 לכתב התביעה, כאילו התובע הוא
- 15 שצילם את תמונות התביעה וטענה כי אינן בבעלותו אלא מדובר בתמונות שפורסמו
- 16 באתרים שונים ללא כל קרדיט לתובע. התובע אף נחקר בעניין זה. עוד הפנתה הנתבעת לכך
- 17 שכשהתובע עבד עימה, נהג לקבל בין 500 ל-350 ₪ בחודש עבור העברת תמונות ללא הגבלה.
- 18 לפיכך נטען כי אין כל בסיס לדרישת הפיצוי המופרזת אשר אף מעידה, לטענת הנתבעת, על
- 19 חוסר תום הלב שבהגשת התביעה דנא.
- 20
- 21 3. מטעם התובע העיד התובע בלבד. מטעם הנתבעת העיד מר משה רביבו (להלן: "רביבו"),
- 22 עורך העיתון וכן מר ארז אבוטבול, מנהל הנתבעת והעיתון.

בית משפט השלום בצפת

ת"א 52173-10-14 גרסטל נ' חדש בגליל עיתונות ופרסום בע"מ

תיק חיצוני:

דיון

- 1
- 2
- 3
4. החוק הרלוונטי לתביעה דנן שעילתה פרסום תמונות ע"י הנתבעת ב1/14, הינו חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007 (להלן: "החוק"), שנכנס לתוקפו מיום 25.05.08.
- 5 מטרת החוק הינה להגן על זכויות בעל יצירה שהשקיע משאבים ומאמצים ביצירה.
- 6 הוראת סעיף 4(א)(1) קובעת, כי זכות יוצרים תהא, בין היתר "ביצירה מקורית שהיא יצירה ספרותית, יצירה אומנותית..." סעיף 1 לחוק זכות יוצרים מגדיר את הביטוי "יצירה אומנותית" ככולל גם "יצירת צילום".
- 7 בהתאם לפסיקה ודעת המלומדים, אין חולק עוד שצילום, גם מהסוג דנן, מהווה יצירה אומנותית העונה על דרישת המקוריות: "צילומים שצולמו בידי אדם יקיימו כמעט תמיד את המקוריות המינימאלית הנדרשת על פי דיני זכות יוצרים, וזאת למרות שמדובר בפעולה טכנית שמנציחה דבר מן המציאות...יסוד זה קיים גם בצילומים פחות שאפתניים, כגון צילומים תיעודיים וחדשותיים, ואפילו אלה שצולמו בין רגע. די בכך שהצלם בחר, ולו באופן אימפולסיבי, את זווית הצילום, את רגע הצילום ואת נושאו". (טוני גרינמן, זכויות יוצרים, התשס"ד-2003, עמ' 97,). וראו דברי כב' השופט א' ריבלין ברע"א 7774/09 אמיר ויינברג נ' אליעזר ויסהוף: "בכל צילום העומד בדרישת המקוריות המינימלית קיימת טביעת עינו הייחודית של הצלם" וכי "יותר משיש בו בצילום מן המצולם – יש בו מן המצלם". וכן, ת"א (נצרת) 26485-09-11, קייקי כפר בלום ובית הלל ש.מ ואח' נ' צוק מנרה בע"מ שם נקבע כי צילום יהווה בדרך כלל מושא ראוי לזכויות יוצרים: "בחירת התזמון הנכון, הקומפוזיציה, בחירת מבע פני המצולמים בעת הצילום (כשהם צוהלים במהלך אקט אקסטרמי), בחירת רקע הצילום, מיקוד התמונה, הזווית, בחירת העדשה המתאימה, האור המתאים וכיוצ"ב, כל אלה יסודות מקוריים ויצירתיים פרי הצלם וידו האמונה, וראויים להגנת החוק".
5. על מנת להכריע האם הופרו זכויות התובע, יש להכריע האם התובע הוא שצילם את תמונות התביעה וככל שהתשובה על כך חיובית, יש להכריע, האם מדובר באותן התמונות שפורסמו בעיתון ללא מתן קרדיט לתובע. ככל שגם התשובה על שאלה זו תהיה חיובית, יש לבדוק האם עומדת לנתבעת הגנה כל שהיא.
6. עפ"י הוראת סעיף 6(א)(3) לחוק הישן (אשר ממשיך לחול בעניין זהות המחבר של יצירת צילום לפי הוראת סעיף 78(ט) לחוק), קיימת חזקה כי במידה ושם היוצר מודפס או מסומן בצורה אחרת על היצירה בדרך הרגילה, חזקה היא שהוא יוצר היצירה, עד שלא הוכח אחרת. במקרה דנן שמו של התובע אינו מופיע על איזה מהתמונות שצורפו לתביעה לפיכך,

בית משפט השלום בצפת

ת"א 52173-10-14 גריסטל נ' חדש בגליל עיתונות ופרסום בע"מ

תיק חיצוני:

לא קמה החזקה ועל התובע היה מוטל הנטל להוכיח בראש ובראשונה כי הוא צילם את תמונות התביעה.

עדות התובע כי הוא זה שצילם את תמונות התביעה הינה עדות יחידה של בעל דין לגביה כבר נקבע סעיף 54 לפקודת הראיות כי ביהמ"ש לא יפסוק על פיה, אלא אם יתן טעם וינמק מדוע מצא די בעדות יחידה זו. כבר נקבע כי דרישת ההנמקה במקרה כזה אינה פורמאלית גרידא, אלא מהותית (ראה בספרו של קדמי "על הראיות" מהדורת תש"ע בע"מ 1435). במקרה דנן, לא מצאתי כל טעם המצדיק להסתמך על עדותו היחידה של התובע, אשר כפי שיפורט, יכול היה להמציא ראיות התומכות בטענתו זו ובחר שלא להביאן.

התובע צירף לכתב התביעה רק את שלוש התמונות וטען כי אלו צולמו על ידו, הא ותו לא. בסעיף 10 לתצהירו טען התובע כי התמונות צולמו על ידו ותשליל התמונות המקוריות נמצא בחזקתו. דא עקא שכבר בראשית חקירתו בבית המשפט נשאל האם צילם את התמונות במצלמה דיגיטלית והשיב בחיוב. למעשה, אישר התובע כי אין המדובר כלל בצילום בפילים עם תשליל: "זו טעות, במצלמה הזו היא דיגיטלית ואין תשליל". (עמ' 4 שורה 5). אף כי אין חובה שבדין לצרף את התשליל דווקא, הרי המדובר כאמור בעדות יחידה של בעל דין, ויש בסתירה זו (בין האמור בתצהיר לעדות), כשלעצמה, כדי להטיל ספק במהימנותו של התובע באופן שלא יאפשר הנמקה מדוע יש להסתמך דווקא על עדותו היחידה כאילו הוא צילם את התמונות.

זאת ועוד, התובע יכול היה להגיש ראיות התומכות בגרסתו כי הוא זה שצילם את תמונות התביעה והוא לא עשה כן: התובע טען בחקירתו כי הוריד את התמונות מהמצלמה הדיגיטלית למחשב האישי שלו ושלח אותן בדוא"ל לאתרים חרדיים לשם פרסומם. אלא שגם את העתק הדוא"ל שנשלח לכאורה לאתרים החרדיים, לא צירף התובע. התובע לא הכחיש כי הודעה זו בנמצא וכל שענה היה: "לא ביקשו ממני. אם היו מבקשים הייתי מביא. יש את זה במייל". (עמ' 4 שורה 16).

עוד עומת התובע עם תעודת הלידה של התמונה, וה"פיקס דטה", כלומר במצלמה ניתן לראות שעת צילום, מספר תמונה, איכות התמונה (כמות הפיקסלים) וכו'. התובע אישר כי את הנתונים הללו ניתן היה לראות במצלמה וכי הם או חלקם, מצויים במחשב שלו. אולם חרף זאת ולמרות יכולתו להציג את אותה תעודת הלידה של התמונה, אשר הייתה תומכת בטענתו כי הוא זה שצילם את התמונות, בחר התובע שלא להציגה.

אם לא די באמור, התובע אישר בחקירתו כי האתרים החרדיים שאליהם העביר את התמונות נוהגים לציין כי המדובר בתמונות שצילם התובע. אלא שגם כאן לא טרח התובע להציג אסמכתא לפיה מי מבין האתרים שאליהם העביר את התמונות, פרסם את התמונות מושא נספח א' עם קרדיט כלשהו. כשנשאל האם יכול הוא להראות את הקרדיט שניתן לו

בית משפט השלום בצפת

ת"א 52173-10-14 גרסטל נ' חדש בגליל עיתונות ופרסום בע"מ

תיק חיצוני:

על ידי אתר חדרי חדרים השיב: "לא ביקשת". (עמ' 8 שורה 6). התובע גם לא ידע לשים את האצבע על המועד המדויק שבו העביר את התמונות לאותם אתרים חרדיים, על אף שבנקל יכול היה לעשות כן באמצעות צפייה בתמונות המקוריות במחשב (עמ' 7 שורה 17).

אי הצגת ראיות כאמור עומדת כנגד טענת התובע כי הוא זה שצילם את התמונות. החזקה הראייתית בדבר הימנעות צד מהבאת ראיה רלוונטית, קובעת, כי אם בעל דין נמנע מהבאת ראיה רלוונטית שבהישג ידו, ניתן להסיק שאילו הובאה הראיה היא הייתה פועלת נגדו, ויש בהימנעותו כדי לאשש את גרסת הצד שכנגד.

"מעמידים בעל דין בחזקתו שלא ימנע מבית המשפט ראיה שהיא לטובתו, ואם נמנע מהבאת ראיה רלוונטית שהיא בהישג ידו ואין לכך הסבר סביר – ניתן להסיק, שאילו הובאה הראיה הייתה פועלת כנגדו (1602ז)". ע"א 55/89 קופל (נהיגה עצמית) בע"מ נ' טלקאר חברה בע"מ מ"ד (4) 595.

עוד תמוה כיצד לא טרח התובע לשתול בתמונות אלה סימן מים, בשעה שאישר כי לרוב כאשר הוא מעוניין בהפצת התמונות עם קרדיט בלבד וללא תמורה הוא נוהג לשתול חותמת מים. (עמ' 5 שורות 15-16), תמונות אחרות של התובע שבהן נחזים סימני מים- הוגשו וסומנו נ/1.

7. משאין חולק כי תמונות רבות מהאירוע פורסמו והופצו באתרים שונים ולאור האמצעים הטכנולוגיים הקיימים כיום, וכשהצילום הינו דיגיטלי, אין די בהצגת תמונות התביעה כדי להוכיח שהתובע הוא שצילם אותן והוא יכול היה להשיג קבצים דיגיטליים של התמונות, גם אם לא הוא צילם אותן במקור בעצמו. משהתובע לא הציג כל ראיה (מיחשובית, או אחרת), כי קובץ המקור הינו קובץ שבוצע במצלמה שלו, לא ניתן להתבסס על עדותו היחידה לצורך קביעת זהות יוצר תמונות התביעה.

בעניין זה ראה גם דברי ביה"מ בת"א (קריות) 13143-09-08 פינצי נ. שביט יהודה ושלמה אברמוביץ (ערעור שהוגש על פסק הדין נדחה במסגרת ע"א 22277-05-15):

"כאמור לעיל, אין בעצם העובדה שקבצי התמונות הועברו על ידי התובע לשלמה כדי להוכיח שהתמונה במקורה, צולמה על ידי התובע, והשימוש שלו במונח "תמונה מקורית" איננה יכולה לסייע לו, שכן כאמור, בקובץ דיגיטלי, בהעדר ראיה חיצונית תומכת, אין כל דרך לדעת מה הוא קובץ המקור ומה הוא קובץ מועתק, ובאותה המידה סביר להניח כי היו בידי התובע קבצים דיגיטליים של תמונות אחרות שפורסמו בעיתון המועצה, על אף שהוא לא צילם אותה"

ובהמשך: "... ולנוכח העובדה כי מדובר בתמונות שצולמו ב"מרחב" הציבורי" (כך שיכול להיות שנכח באותם אירועים צלם אחר/נוסף) אינני מוצאת שניתן להסתפק בעדותו בלבד

בית משפט השלום בצפת

ת"א 52173-10-14 גרסטל נ' חדש בגליל עיתונות ופרסום בע"מ

תיק חיצוני:

על מנת לקבוע את זכותו בתמונות. קביעתי זו באה בין היתר נוכח העובדה כי במציאות הקיימת היום יש אינסוף אפשרויות ליצירת תמונות בהיקפים עצומים, ותמונות רבות מגיעות למקומות שניתן להגדירם כ"מרחב הציבורי" (אתרי אינטרנט וכד'). מכאן שכאשר מדברים אנו על קבצים דיגיטליים (שיכולים להגיע לידיהם של רבים בדרכים שונות), לא ניתן להסתפק בעדות יחידה של בעל דין על מנת לקבוע כי אותו אדם שברשותו קובץ דיגיטלי של התמונה, הוא אכן יוצרה".

8. לאור האמור, דין התביעה להידחות כבר מהטעם שהתובע כלל לא הוכיח שהוא זה שצילם את תמונות התביעה - נספח א' לתצהירו.

למעלה מן הצורך ועל מנת תנוח דעת התובע אציין כי, גם אם היה התובע מוכיח כי הוא זה שצילם את תמונות התביעה, לא שוכנעתי כי המדובר באותן תמונות שפורסמו בעיתון:

בהתאם לסימון בנ/2 ביחס לתמונות התביעה, התמונה הראשונה היא תמונה שבה ניתן לחזות בשני שוטרים שמביטים על צלבי הקרס שרוססו על רכב כאשר אחד מהם מצביע עליו (להלן: "תמונה 1"). התמונה השנייה היא תמונה של רכב משפחתי גדול יחסית אשר חונה על הכביש ובמרכזו צלב קרס כאשר זווית הצילום מצד שמאל בהטיה לכיוון צד ימין וניתן להבחין שחלקו של הרכב, לכל אורכו, בצל ורואים את הכביש את הבניין בצד הכביש וכן מכוניות חונות נוספות (להלן: "תמונה 2"). התמונה השלישית היא של רכב אחר - קטן כאשר זווית הצילום מוטת מעט ימינה (ללא צל על הרכב) באופן שניתן לחזות ברכב מסחרי המיועד להסעות ("שלוש את סגל") (להלן: "תמונה 3").

עיון בשלוש התמונות, תוך השוואתן לאלו שפורסמו בעיתון מעלה כי לגבי השתיים האחרונות זוויות הצילום שונות והמדובר בתמונות שונות: לגבי תמונה 2 - התמונה בעיתון מתמקדת בצלב הקרס, לעומת זאת התמונה שלכאורה צילם התובע (תמונה 2) היא תמונה מרוחקת יותר בה ניתן לראות ברקע גם בניין, כביש ומכוניות נוספות. זווית הצילום וזווית הרכב לכאורה אינן זהות. ובתמונה שפורסמה בעיתון הצל המשתקף הוא במרכז הרכב פס אלכסוני (יותר אנכי) של צל, שמיקומו בערך בין הדלת הקדמית והאחורית של הרכב. לעומת זאת בתמונה 2 שצורפה לתביעה, ניכר כי הצל הוא מאוזן ומצוי ורק בחלקו הנמוך של הרכב מתחת לצלב הקרס, כשהוא נפרס באופן מאוזן לכל אורכו של הרכב החל מהחלק הקדמי של הרכב.

לגבי תמונה 3 - בנקל ניתן לקבוע כי זווית הצילום של התמונות שונות. ניכר כי התמונה שצולמה בעיתון מדגישה את החלק האחורי-ימני של הרכב (צולמה מצד ימין לכיוון שמאל), ואילו תמונה 3 שצורפה לתביעה צולמה מכיוון שמאל - מרכז ומדגישה את הצלב וגם את החלק הימני של הרכב (לרבות ההבחנה באותו רכב מסחרי "שלוש את סגל"). ההבחנה בזוויות

בית משפט השלום בצפת

ת"א 52173-10-14 גרסטל נ' חדש בגליל עיתונות ופרסום בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 הצילום בולטת (כך שאין לקבל טענה שמדובר בתקריב של אותה תמונה), גם מהעובדה
- 2 שבתמונה 3 שצורפה לתביעה ניתן לראות את השמשה האחורית של הרכב ואילו בתמונה 3
- 3 שפורסמה בעיתון, הרי שלאור זווית הצילום, לא ניתן לראות את השמשה האחורית, זאת גם
- 4 אם היה מדובר בהצגת התמונה ממרחק ולא מקרוב.
- 5 התובע הופנה בחקירתו לזוויות הצילום השונות של התמונות והשיב כי: **"במחשב אפשר**
- 6 **להזיז ולעשות בכל זווית אפשר לשחק איתו כמו בפוטושופ" (עמ' 10 שורות 10-12).** בית
- 7 המשפט איננו מומחה לצילום ואין די בעדות התובע כדי לתמוך במסקנה שמדובר באותן
- 8 תמונות בהן נערכו שינויים, מה עוד שהתובע לא היה החלטי כשנשאל באופן ספציפי האם
- 9 נעשתה עריכה וכל שהשיב היה שאינו יודע (שם, שורה 20). משקיים הבדל כה רב בין
- 10 התמונות, אין די בהשערה שהעלה התובע כדי לקבוע כי מדובר באותן תמונות. אדגיש כי ברי
- 11 שבחירת רקע הצילום, מיקוד התמונה, הזווית, בחירת העדשה המתאימה, האור המתאים
- 12 וכדומה, הם יסודות מקוריים ויצירתיים פרי הצלם וידו האמונה לפיכך, די בכך שנתונים אלו
- 13 שונים בין התמונות, על מנת לשלול הגנת החוק במקרה זה
- 14 עוד יצוין כי אכן, שתי התמונות האחרונות שהועלו לעיתון דומות יותר מבחינת זוויות
- 15 הצילום והצל, לתמונות 2 ו-1 המסומנות בנספח ג' לתצהיר מר אבוטבול (דוברות משטרת
- 16 ישראל מיום 6.1.14). תמונה שנחזית להיות דומה יותר לתמונה השלישית שהועלתה לעיתון
- 17 (מבחינת זוויות הצילום) הועלתה אף באתרים נוספים דוגמת "מעריב" וקרדיט הצילום ניתן
- 18 בה למר יאיר קראוס. הוא הדין באשר לתמונה השנייה אשר פורסמה בעיתון, אשר מבחינת
- 19 הצל המשתקף מתיישבת יותר עם תמונה שלכאורה פורסמה ביום 6.1.14 (ללא קרדיט) ואשר
- 20 צורפה כאחד מנספחי ההגנה.
- 21 9. אינני מתעלמת מכך שתמונה 1, אכן נראית זהה בפרסום בעיתון לתמונה 1 שצורפה לתביעה.
- 22 בעניין זה כאמור, אשוב ואדגיש כי התובע לא הוכיח שהוא זה שצילם את התמונה שצורפה
- 23 לתביעה ובכל מקרה, לתצהיר ארז **צורפה אותה תמונה כפי שהועלתה באתר החדשות**
- 24 **ALBYADER.NET** ביום 6.1.14. אין חולק שתמונות מהאירוע צולמו ע"י צלמים נוספים
- 25 והועלו לאתרים שונים. התובע טען כי העביר את התמונות לאתרים חרדיים, ואולם לא ניתן
- 26 לשלול מצב כי, גם צלמים נוספים צילמו את התמונה ושלחו אותה לאתרים אחרים. רביבו
- 27 אמנם לא גילה את שם האדם שהעביר לו את הצילומים אולם, הוא לא טען כי אותו אדם
- 28 צילם את התמונות, אלא רק שמדובר באדם מקרית חב"ד שהיה חשוב לו שיפורסמו וכי
- 29 התמונות נמצאו באנטרנט (ע"מ 16 שורות 23-28). לכן ברי כי לא היה כל טעם בזימון אותו
- 30 אדם לעדות. טענת התובע בסיכומיו, כאילו מאחר שהנתבעת אינה יודעת מי צילם את
- 31 התמונות, היא לא הרימה את הנטל החל עליה להוכיח כי אין המדובר בתמונות שצילם
- 32 התובע, מתעלמת מכך שהתובע הוא זה שנטל הראיה עליו בבחינת: "המוציא מחברו עליו

בית משפט השלום בצפת

ת"א 52173-10-14 גריסטל נ' חדש בגליל עיתונות ופרסום בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 הראיה" והוא (ולא הנתבעת),היה צריך להוכיח כי מדובר באותן תמונות שהוא צילם.
- 2 כאמור,משלתצהיר ארז צורפה התמונה כפי שהופיעה באתר אינטרנט ALBYADER.NET,אליו
- 3 ברי כי התובע לא שלח את התמונה,לא ניתן לקבוע כי נעשה שימוש דווקא בתמונה שצילם
- 4 התובע (כאמור,ממלא,גם הטענה כי התובע צילם את התמונה שהציג,כלל לא הוכחה).
- 5
- 6 10. התובע הפנה למכתב של רביבו אשר נשלח למשרד ב"כ התובע כבסיס לטענתו שהנתבעת
- 7 עשתה שימוש בתמונותיו.עוד טען התובע בסיכומיו לסתירות שעלו, לטענתו, בין עדות רביבו
- 8 לעדות ארז. אציין כי לא מצאתי סתירות מהותיות בעדויות 2 עדים אלו ואף לא שוכנעתי כי
- 9 די במכתב רביבו כדי להביא לקבלת טענת התובע. אכן, ברישא למכתב צוין "הסדר לגבי
- 10 השימוש בתמונות הצלם מר גריסטל" ובסעיף 6 לאותו מכתב צוין כי התמונות פורסמו ללא
- 11 מתן קרדיט לצלם. יחד עם זאת כבר באותו מכתב הודגש בסעיף 6 כי התמונות נתקבלו מאתר
- 12 אינטרנט שאיתו עובד העיתון. בנוסח המכתב יש כדי לתמוך בטענת רביבו כי נשלח רק עקב
- 13 כך שסבר כי אם ירשום את הדברים ייגמר העניין וזאת בעקבות שיחה עם בא כוח התובע.
- 14 רביבו חזר ואמר בעדותו שהמכתב נשלח על דעתו בלבד מבלי שברר כלל את העובדות, או את
- 15 נכונות טענות התובע. בחקירתו אמר את הדברים הבאים שמפאת חשיבותם יובאו במלואם :
- 16 "אני מתנצל המשרד שלך ניצל את תום ליבי, אני באתי ליישר את ההדורים עם התובע,
- 17 ורציתי למנוע ממנו הוצאות כספיות ומתוך רצון טוב סמכתי על דברי העורך דין, אמרתי לו
- 18 איך אני עושה את זה, אמרת לי לכתוב מכתב התנצלות בו אציין שהתמונות צולמו על ידי
- 19 התובע ולבקש סליחה. אני חשבתי שאתה אמור להעביר לתובע כדי שיוותר על התביעה, אז
- 20 כתבי בנדיבות שאני אוכל להציע פיצויים על חשבוני בעיתון חדש בגלגל, כי ידעתי שארז לא
- 21 יסכים כלל. שאלתי האם התביעה תרד בעקבות זה? הוא אמר לי שאשלח את המכתב
- 22 ושיעשה מאמצים שהתובע יד את הסיפור. הצעתי אפילו לעו"ד שהוא יקבל עמודים בעיתון.
- 23 נתנו לי הרגשה שיבטלו את התביעה. אחרי חודש אני רואה שניצלו את הרצון שלי ליישר
- 24 את ההדורים והשתמשו במכתבי" (עמ' 16 שורות 5-14).
- 25 מצאתי את דברי רביבו מהימנים. עדותו נמצאה כנה בעיני והתרשמתי כי שלח את המכתב
- 26 אפילו עוד בטרם בחן את התמונות ורק על מנת לסיים את הענין כפי שהבין מב"כ התובע.
- 27 הדברים תאמו את האמור בסעיפים 11-13 לתצהירו וכן את עדות ארז על כי רביבו שלח את
- 28 המכתב בניסיון להגיע לפשרה לאור מה שהתבקש ע"י בא כוח התובע לכתוב כדי לסגור את
- 29 העניין בפשרה :
- 30 ת. "רביבו דיבר אתכם ואמר שהוא שולח מכתב, הוא אמר לי שמה שהוא דיבר עם העו"ד
- 31 הוא שולח. הוא אמר לי בגדול שהוא ממשיך להתנהל מול העו"ד. יש לי הרבה על הראש
- 32 אני לא נכנס לדברים האלה.

בית משפט השלום בצפת

ת"א 52173-10-14 גרסטל נ' חדש בגליל עיתונות ופרסום בע"מ

תיק חיצוני:

- ש. הוא דיבר איתך על סכום הפיצוי.
- ת. כן, הוא אמר שהוא הולך לסגור את זה. מה שאמרת לו לכתוב הוא כתב". (עמ' 18 שורות - 22-29).
- אמנם במהלך הדיון, השמיע בא כוח התובע את הטענה כי מעולם לא אמר את הדברים. יחד עם זאת הטענה הועלתה במפורש בתצהירו של רביבו ולמרות זאת בחר ב"כ התובע שלא להפסיק את הייצוג על מנת שיוכל להעיד בעניין ולהכחיש את הדברים. לפיכך, אין בפני כל עדות סותרת בעניין. משהטענה אף תאמה את האמור במכתב: "כהמשך לשיחתינו הטלפונית, אני מעלה את הדברים ששוחחנו על הכתב" וכן בסעיף 7 למכתב: "לאור כל האמור ובהמשך לשיחתינו, הצעתי להגיע לפשרה....", אני מקבלת את עדות רביבו בעניין. לאור האמור, לא מצאתי כי גם במכתב, שברי כי נרשם לצרכי פשרה, יש כדי להביא לקבלת טענות התובע כאילו תמונות התביעה צולמו על ידו וכאילו מדובר באותן תמונות שפורסמו בעיתון.
11. למעלה מן הצורך (שכן דין התביעה להידחות), אציין כי למרות שלא מצאתי כי אילו היה התובע מוכיח טענותיו (מה שלא עשה), הייתה עומדת לנתבעת הגנה, הרי בכל מקרה סכום הפיצוי שהיה נפסק, היה נמוך בנסיבות.
- בתמצית (מאחר שממלא לא שוכנעתי כי התובע צילם את תמונות התביעה, או כי המדובר באותן תמונות שפורסמו בעיתון), אציין כי אילו היה התובע מוכיח טענותיו, הרי בניגוד לטענת הנתבעת בסיכומיה לא הייתה עומדת לנתבעת הגנת סעיף 19(א) לחוק. בהתאם לסעיף 19(א) לחוק, השימוש ביצירה יהא בגדר שימוש הוגן, אם הוא נעשה למטרות כגון לימוד עצמי, מחקר ביקורתי, סקירה, דיווח עיתונאי, חינוך והבאת מובאות. הפרמטרים לקביעת בחינת הוגנות השימוש ביצירה במקרים אלו הם המנויים בסעיף 19(ב) לחוק: מטרת השימוש, היקפו, השפעתו על ערכה של היצירה ואופייה של היצירה.
- בע"א (ת"א) 3038/02 זום תקשורת (1992) בע"מ נ' הטלוויזיה החינוכית הישראלית כבר נקבע, כי כדי שהמשתמש יוכל לטעון לשימוש הוגן, עליו ליתן קרדיט מתאים לבעל היצירה ולאזכר את שמו כבעל הזכויות ביצירה. כן ראה: ת"א 32932-05-12 רחמני ואח' נ' הטלוויזיה החינוכית הישראלית מדינת ישראל משרד החינוך ואח'; ת"א (י-ם) 3560/09; 3561/09 אבי ראובני נ' מפה מיפוי והוצאה לאור בע"מ (פורסם בנבו).
- אמנם היו מקרים בהם קבע ביה"מ כי למרות אי מתן הקרדיט לא תישלל הגנת השימוש ההוגן, אולם היה זה במקרים חריגים ולא במקרה של פרסום באמצעי תקשורת רווחי כגון עיתון. (ראה לדוגמא, במקרה שבו הפרת זכות היוצרים נעשתה למטרה חינוכית לימודית (ת"א 8211/09 דן פורגס נ' בית חינוך תיכון גליל מערבי). כאמור, נקבע כי כאשר עסקין

בית משפט השלום בצפת

ת"א 52173-10-14 גרסטל נ' חדש בגליל עיתונות ופרסום בע"מ

תיק חיצוני:

בחברת תקשורת הפועלת למטרות רווח, או במקרה שהמפר הינו מי שעיסוקו בפרסום
ובהוצאה לאור והוא מודע לנושא זה, אין מקום להניח כי פרסומו של הצילום ללא מתן
קרדיט לצלם, נעשה בתום לב. ראה : ת"א (מחוזי ירושלים) 45542-12-11 רחמני נ' אלג'זירה אנטרנשיונל לימיטד בע"מ, ת"א(ת"א) 69995/04 ערד נ. משכל הוצאה לאור, ת"א
(ת"א) דורפמן נ. ידיעות תקשורת בע"מ.

12. יחד עם זאת וכפי שצוין, גם אילו היה מוכח שהתובע צילם את תמונות התביעה, הרי לאור
העובדה שהתמונה היחידה שקיימים לגביה סימנים זהים בפרסום, הינה תמונה מס' 1, הרי
שבכל מקרה לא היה זכאי התובע לפיצוי הנתבע. במקרה כזה היה התובע זכאי לפיצוי הן
בגין הפרת זכות יוצרים והן בגין הפרת זכותו המוסרית (ראה בעניין סעיף 45 לחוק) וכמפורט
לעיל, לא היה מקום לקבוע גם לגבי הפרת הזכות המוסרית שקיימת הגנת תום לב שכן תום
לב אינו היתממות ונקבע כאמור, כי כאשר מפר מהסוג דנן נמנע מלברר מי הוא בעל זכויות
היוצרים, אין הוא זכאי לחסות תחת כנפי הגנת סעיף 58 לחוק. יחד עם זאת, גובה הפיצוי
נתון לשיקול דעתו של ביה"מ ללא שנקבע רף מינימום כבעבר. בסעיף 56 (א) לחוק נקבע כי
ביה"מ רשאי לפסוק בשל כל הפרה סכום שלא יעלה על 100,000 ש"ח, אך המחוקק לא הגביל
בסכום המינימום, כשסעיף 56(ג) מבהיר: "לעניין סעיף זה יראו הפרות המתבצעות במסכת
אחת של מעשים, כהפרה אחת." וסעיף 56(ב) מפרט את הקרטריונים לקביעת סכום הפיצוי:
"בקביעת פיצויים לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט לשקול, בין השאר, שיקולים

אלה:

- (1) היקף ההפרה;
- (2) משך הזמן שבו בוצעה ההפרה;
- (3) חומרת ההפרה;
- (4) הנזק הממשי שנגרם לתובע, להערכת בית המשפט;
- (5) הרווח שצמח לנתבע בשל ההפרה, להערכת בית המשפט;
- (6) מאפייני פעילותו של הנתבע;
- (7) טיב היחסים שבין הנתבע לתובע;
- (8) תום לבו של הנתבע.

אציין כי אף שלגבי 2 ההפרות (זכות יוצרים וזכות מוסרית), אין צורך בהוכחת נזק, הרי
שזאת בכפוף לכך שלא יקבל הניזוק כפל פיצוי בגין נזק זהה. (ראה ע"א 2790/93 Robert E. Eisenman נ' אלישע קימרון, פ"ד נד(3), 817).

כאמור, סעיף 56 קובע כי בקביעת שיעור הפיצויים רשאי בית המשפט לשקול, בין היתר את
היקף ההפרה ומשך הזמן בו בוצעה, את חומרתה, את הנזק הממשי שנגרם לתובע להערכת

בית משפט השלום בצפת

ת"א 52173-10-14 גריסטל נ' חדש בגליל עיתונות ופרסום בע"מ

תיק חיצוני:

1 בית המשפט, את הרווח אשר צמח לנתבע מההפרה להערכת בית המשפט, את מאפייני
2 פעילותו של הנתבע, את טיב היחסים בין הנתבע לתובע ואת תום ליבו של הנתבע.

3
4 היקף ההפרה במקרה דנן אינו גדול-פרסום אחד של תמונה אחת בעיתון מקומי (תפוצה
5 יחסית נמוכה המופנית לקהל החרדי). שוכנעתי כי מאפייני ההפרה אינם מצויים ברף הגבוה.
6 אדרבה, לנוכח המפורט לעיל, מאפייני ההפרה מצויים אף ברף הנמוך ולא התרשמתי כי צמח
7 לנתבעת רווח ממשי מההפרה. בעניין זה אציין כי בהתאם לעדויות הנתבעת שוכנעתי כי אילו
8 אכן היה מדובר בתמונות התובע, הייתה הנתבעת מציינת זאת כפי שנהגה בעבר עת עבד
9 התובע עימה ואף משלמת לו את התשלום (הזעום) שנהג לקבל בעבר, עת העביר לה תמונות
10 מטעמו. בשקלי את מיכלול השיקולים הנדרשים כמפורט בסעיף 56(ב) לעיל, שוכנעתי כי
11 אילו היה התובע מוכיח את טענתו כי צילם את תמונות התביעה וכי תמונה 1 שפורסמה
12 בעיתון היא אותה תמונה, היה נפסק לו פיצוי שאינו עולה על 5,000 ₪.

13
14 12. יחד עם זאת כאמור, כפי שפורט בהרחבה לעיל, התובע לא הוכיח את טענותיו ולפיכך אני
15 מורה על דחיית התביעה.
16 התובע יישא בהוצאות הנתבעת, לרבות שכ"ט עו"ד בסכום כולל של 5,500 ₪.

17
18 **ניתן היום, כ"ו שבט כ"ו שבט תשע"ו, 05 פברואר 05 פברואר 2016, בהעדר הצדדים.**

רבקה איזנברג, שופטת